

Előterjesztés

Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testületének
2023. július 13-i rendkívüli ülésére
a Köztisztasági Akcióterv készítésére

A képviselő-testületi ülés formája: nyilvános ülésen tárgyalandó

Elfogadásához szükséges többség: egyszerű többség

Az előterjesztést előzetesen tárgyalja:

Az előterjesztés készítéséért
felelős:

Az előterjesztés
tárgyalásra alkalmas:

Az előterjesztést a Képviselő-
testület ülésére benyújtom:

Légárné Gulyás Rita
irodavezető

Czukkerné dr. Pintér Erzsébet
jegyző

Váradiné Naszályi Márta
polgármester

1. Előterjesztés

Tisztelt Képviselő-testület!

Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzata a hulladékszállítás és a köztisztaság fenntartása okán több problémával szembesült. Az egyik objektív, a kerületen kívül álló probléma a pandémia után hirtelen és nagymértékben megnövekedett vári turistaforgalom, és az ehhez kapcsolódó folyamatos hulladékképződés. A hivatalos észlelések, a lakossági bejelentések egyaránt jelezték, hogy azonnali beavatkozásra van szükség.

A helyzetet bonyolítja az a tény, hogy 2023. július 1. napjától a Budapest Közművek Zrt.-től (a továbbiakban: BKM) a MOL Hulladékgyűjtési és Kezelési Zrt. (a továbbiakban: MOHU) vette át a hulladékkezelési feladatokat. Az intézményi és gazdálkodó szervezetek által koncesszió alá tartozó elkülönítetten gyűjtött hulladék gyűjtését kizárólag a MOHU és annak szerződött intézményi szolgáltatója végezheti a kiválasztott régiókoordinátorok közreműködésével. A budapesti régióban a régiókoordinátor a BKM. Az átállás, és annak előkészítése nem zajlott zökkenőmentesen, a kiterjesztett gyártói rendszer működésének részletes szabályairól szóló 80/2023. (III. 14.) Kormányrendelet 2023.

márciusában, a hulladékgazdálkodási intézményi résztevékenység ellátásával összefüggő díjak, a díjalkalmazási feltételek, valamint a díjmegfizetés rendjének megállapításáról szóló 8/2023. (VI. 2.) EM rendelet június elején jelent meg. A közszolgáltatási szerződések megkötése nehézkesen zajlik, az ehhez rendelt online felület számítástechnikai hibákat tartalmaz, a beküldött problémákra válasz nem érkezik.

Olyan mértékben átalakult az eddigi hulladékkezelési rendszer, hogy az átmeneti időszakban – legalább 6 hónapon keresztül – szaporodni fognak a közterületeken „elveszített” hulladékok.

A hulladék elszállításán túl további feladat a köztisztaság biztosítása. A köztisztasági tevékenységet, és az ahhoz kapcsolódó feladatokat továbbra is BKM látja el fővárosi szinten, melyet kiegészít a Budavári Önkormányzat Gazdasági Műszaki Ellátó és Szolgáltató Szervezet (a továbbiakban: GAMESZ) tevékenysége kerületi szinten.

Konzultálva azon szervezeti egységek vezetőivel, szakértőivel, melyek közreműködnek a közterületek tisztán tartásában – GAMESZ, Budavári Játszótér Üzemeltető Közhasznú Nonprofit Kft. (a továbbiakban: BUJSZ), BKM, Budapest Főváros I. kerület Budavári Polgármesteri Hivatal Városüzemeltetési és Beruházási Iroda – nyilvánvalóvá vált a Köztisztasági Akcióterv azonnali összeállításának fontossága.

Az akcióterv elemei időben, költségigényben, megvalósító humánerőforrásban, hatásban és eredményben eltérő tulajdonságúak. Az akcióterv egyes elemeinek megvalósításához az előkészületek elindultak, hogy a Képviselő-testület döntése után azonnal kivitelezhetőek legyenek. Az akcióterv elemei az elérni kívánt célok mentén csoportosítva kerülnek ismertetésre.

I. A köztisztasági helyzet azonnali javítása

I. 1. A hulladékgyűjtők kapacitását növeltük az ürítési gyakoriság számának emelésével. A turisztikailag kiemelt fontosságú helyszíneken a hulladékgyűjtők szombati és vasárnapi ürítésének megrendelése 2023. elején megtörtént.

Megoldás: az intézkedés megtartása

Költségigény: bruttó 182 821 Ft/hó, a fedezet: a 2023. évi költségvetési rendeletben biztosított.

I. 2. A hulladékgyűjtők kapacitásának növeltük új edények beszerzésével. A turisztikailag kiemelt fontosságú helyszíneken átmenetileg a BKM a hulladék mennyiségének megnövekedése miatt ideiglenesen 20 db hulladékgyűjtő edényt helyezett ki.

Megoldás: az örökségvédelmi és vizuális kultúra szempontjainak figyelembe vételével a már meglévő - az örökségvédelmi hatóság részéről jóváhagyott - hulladékgyűjtőkhöz illeszkedő új edények beszerzése.

Költségigény: szállítási díj bruttó 80 899 Ft/hó, 20 db új a hulladékgyűjtő edény beszerzése a fedezet a 2023. évi költségvetési rendeletben biztosított.

I. 3. A kiemelt turisztikai helyszíneken ideiglenesen megszüntetésre került a szelektív gyűjtés, az eredeti jelölések megszüntetésével a hulladékgyűjtők valamennyi szekciójába vegyes hulladékot lehet elhelyezni, tekintettel arra, hogy a hulladékot kidobók nem vették figyelembe a nemzetközi

színelölésnek megfelelő táblákat. Az ürítési tapasztalatok szerint szinte nem volt olyan hulladékgyűjtő, melynek tartalma a szelektivitást visszatükrözte volna.

Megoldás: az intézkedés megtartása új hulladékgyűjtők elhelyezéséig.

Az intézkedés költség és humánerőforrás hozzárendelését nem igényli.

I. 4. Köztisztasági akciócsoport kapacitásbővítése: pilot jelleggel a GAMESZ-nál meglévő csoport létszámabővítése. A csoport folyamatosan ellenőrzi a kijelölt, fokozott igénybevételnek kitett helyszíneket (a továbbiakban: kiemelt helyszínek) és szükség esetén takarít, illetve csökkenti a hulladékgyűjtőkben lévő hulladék mennyiségét, hosszabb távon ajánlatok és megrendelés alapján.

A helyszínek: Szentháromság tér, Dísz tér, Tóth Árpád sétány, rakpartok, Gellérthegyi vízésés környéke.

Megoldás: pilot jelleggel költségek átcsoportosításával a GAMESZ megvalósításában, hosszabb távon ajánlatok és számítások alapján vagy a GAMESZ-től, vagy a BKM-től történt megrendeléssel valósítható meg.

Határidő: 2023. októberi képviselő-testületi ülés

Beosztott humánerőforrás-igény: GAMESZ megvalósítás esetén 6-8 fő.

I. 5. Köztisztasággal kapcsolatos problémák azonnali bejelentésére célzott új „zöld” hívószámot hozunk létre, ezen a számon lehet jelezni az azonnal beavatkozások szükségességét. A kezelő telefonkapcsolatban áll a köztisztasági akciócsoport vezetőjével, akinek továbbítani tudja a bejelentett címet. (A „zöld” számos telefonszámot kezelheti a csoport vezetője is.)

Az intézkedés költség- és humánerőforrás hozzárendelését igényli.

II. Hatósági eszközök

II. 1. Célzott hatósági ellenőrzés: a vendéglátóhelyek környékének fokozott ellenőrzése, illetve általános, az egész területre kiterjedő ellenőrzéseket vezetünk be. A lakóházak, intézmények kötelesek az ingatlanuk előtti-melletti járdát takarítani, síkosságmentesíteni. Ennek ellenőrzése fontos, a köteleesség teljesítésének elmaradása esetén - a fokozatosság elve szerinti - a szankcionálás a feladat része.

Humánerőforrás igénye van.

III. Szemléletformálás

III.1. Közterületi - arculatnak, műemlékvédelmi környezetnek megfelelő - több nyelvű táblák kihelyezése, melyen a felirat köszönti a látogatót és kéri, hogy vigyázzon a környezetre, a tisztaságra. Javasolt nyelvek: magyar, angol, megfontolandó további nyelvek használata. A Városüzemeltetési és Beruházási Iroda a Főépítészeti Irodával együtt valósíthatja meg.

Költsége alacsony, humánerőforrás igénye nincs.

III. 2. Óvodai, általános és középiskolai szemléletformáló programok kidolgozása, látogatások megszervezése hulladékhasznosító helyszínekre, a BKM Köztisztasági Múzeumának látogatására. Ezen a területen aktív civil szervezetek felkutatása és megbízása programok megvalósítására. Budapesti civil szervezetek számára pályázat kiírása, amely során a programelemek megvalósítására módszertant kell a pályázó szervezeteknek beadni.

Pénzügyi fedezetre költségvetési forrás biztosítandó.

IV. Lakosság intenzív bevonása

IV. 1. Kérdőív összeállítása, amelyben a lakosság véleményét lehet becsatornázni a köztisztasági intézkedésekkel kapcsolatban. A kérdőív összeállítása a Polgármesteri Hivatal munkatársainak bevonásával készül, az Önkormányzat honlapján online tölthető ki. Intézményekbe kihelyezett nyomtatott kérdőíves lekérdezésről költség-haszon elemzés után születik döntés.
Költségvetési forrást nem igényel.

IV. 2. Budavári Köztisztasági Nap hagyományának megteremtése. Több alkalommal évente ezeken a napokon a lakosság széles körű bevonásával lakóhelyük környékét tisztítanak meg. Az Önkormányzat különböző, kis értékű segédeszközzel támogatja az akciót, a Polgármesteri Hivatal két-három munkatársa és a GAMESZ bevonásával kerül megszervezésre.
Pénzügyi fedezetre költségvetési forrás biztosítandó.

IV. 3. Védnökség/örökbefogadás akció megszervezésével egy-egy kisebb terület folyamatos karbantartása, tisztítása történik meg. Pályázat írható ki takarítóeszközök, tisztítóeszközök beszerzésére szándéknyilatkozatot tevő, kötelezettséget vállal csoportok számára. Humánerőforrás-igény: pályázatkezelő munkatárs bevonása rész munkaidőben, GAMESZ, Polgármesteri Hivatal állományából.
„Ilyen volt – ilyen lett” pályázat/verseny kiírása a védnökséggel összekötve, ahol társadalmi zsűri értékeli a közösségek megvalósult pályázatát.
Pénzügyi fedezetre költségvetési forrás biztosítandó.

V. Kommunikáció

V. 1. Gyakran ismételt kérdések összeállítása, amelyben társasházak jogairól, kötelességeiről, fenntartható tisztasági praktikákról esik szó hétköznapi nyelven. A kiadvány elérhető online formában az Önkormányzat Zöld Budavár aloldalán, illetve korlátozott példányszámban kinyomtatva olyan pontokon, ahol sokak számára elérhető. Posztereken kifüggeszthető formában orvosi rendelőben, óvodai, iskola falújságon kihelyezésre kerülhet. A kiadvány összeállítását szakmai civil szervezetek bevonásával a Polgármesteri Hivatal környezetvédelmi tudással rendelkező munkatársai készítik.
Pénzügyi fedezetre költségvetési forrás biztosítandó.

V. 2. Az Önkormányzat Zöld Budavár aloldalán tematikus hírek megjelentetése jó példákról, környezetbarát tisztítószerekről. A Polgármesteri Hivatal munkatársak közreműködésével készül. Várnegyed újság több számában, hírlevélben figyelemfelkeltő cikk/hír megjelentetése.
Költségvetési forrást nem igényel.

VI. Egyeztetések

Rendszeres szakmai egyeztetések a köztisztaságot fenntartó szakmai szervezetek képviselőivel, területi vezetőivel a tapasztalatokról, a hatékonyabbá tehető eszközökről, a javítható módszerekről. A Polgármesteri Hivatal munkatársai közreműködésével készül.
Költségvetési forrást nem igényel.

A tervezett intézkedések többségének van költségvetési vonzata, melynek fedezete Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testületének Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat 2023. évi költségvetéséről szóló 2/2023. (II. 28.) önkormányzati rendelet 6. melléklet általános tartalékkerete

terhére biztosítható. A tényleges költséges ismeretében a Képviselő-testület a részleteiben kidolgozott akcióterv októberi elfogadásával egyidejűleg dönthet.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.) 46. § (1) bekezdése alapján az ülés nyilvános továbbá az Mötv. 50 §-a alapján levezethető főszabály szerint a képviselő testület egyszerű többséggel szavaz

2. Döntési javaslat

Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete .../2023. (...) önkormányzati határozata a Köztisztasági Akcióterv készítéséről

1. Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete egyetért a határozat melléklete szerint a Köztisztasági Akcióterv tartalmi elemeivel, és a már bevezetett intézkedések fenntartásával, és felkéri a polgármestert az akcióterv részletes kidolgozására, a költségek bemutatására és végrehajtásra vonatkozó döntés előkészítésére, annak a Képviselő-testület 2023. októberi rendes ülésére történő előterjesztésére.
2. Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete egyetért a Budavári Önkormányzat Gazdasági Műszaki Ellátó és Szolgáltató Szervezetnél működő köztisztasági akciócsoport kapacitás bővítésével a takarítási feladatok ellátására, pilot jelleggel 2023. október 30. napjáig, mely időszak alatt napi rendszerességgel 6.00-23.00 óra közötti időben a Szentháromság tér, Dísz tér, Tóth Árpád sétány, rakpartok, Gellérthegyi vízesés környéke helyszíneken. a Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert a szolgáltatás megrendelésére.

Határidő: 1. pont: 2023. októberi rendes Képviselő-testületi ülés

2. pont: 2023. július 25.

Felelős: polgármester

Végrehajtásért felelős: polgármester

Budapest, 2022. július

3. Az előterjesztés melléklete(i)

Melléklet: Köztisztasági Akcióterv elemeinek összesítője

KÖZTISZTASÁGI AKCIÓTERV ELEMEI

I. A köztisztasági helyzet azonnali javítása

I. 1. A hulladékgyűjtők kapacitását növeltük az ürítési gyakoriság számának emelésével. A turisztikailag kiemelt fontosságú helyszíneken a hulladékgyűjtők szombati és vasárnapi ürítésének megrendelése 2023. elején megtörtént.

Megoldás: az intézkedés megtartása

Költségigény: bruttó 182 821 Ft/hó, a fedezet: a 2023. évi költségvetési rendeletben biztosított.

I. 2. A hulladékgyűjtők kapacitásának növeltük új edények beszerzésével. A turisztikailag kiemelt fontosságú helyszíneken átmenetileg a BKM a hulladék mennyiségének megnövekedése miatt ideiglenesen 20 db hulladékgyűjtő edényt helyezett ki.

Megoldás: az örökségvédelmi és vizuális kultúra szempontjainak figyelembe vételével a már meglévő - az örökségvédelmi hatóság részéről jóváhagyott - hulladékgyűjtőkhöz illeszkedő új edények beszerzése.

Költségigény: szállítási díj bruttó 80 899 Ft/hó, 20 db új a hulladékgyűjtő edény beszerzése a fedezet a 2023. évi költségvetési rendeletben biztosított.

I. 3. A kiemelt turisztikai helyszíneken ideiglenesen megszüntetésre került a szelektív gyűjtés, az eredeti jelölések megszüntetésével a hulladékgyűjtők valamennyi szekciójába vegyes hulladékot lehet elhelyezni, tekintettel arra, hogy a hulladékot kidobók nem vették figyelembe a nemzetközi színjelölésnek megfelelő táblákat. Az ürítési tapasztalatok szerint szinte nem volt olyan hulladékgyűjtő, melynek tartalma a szelektivitást visszatükrözte volna.

Megoldás: az intézkedés megtartása új hulladékgyűjtők elhelyezéséig.

Az intézkedés költség és humánerőforrás hozzárendelését nem igényli.

I. 4. Köztisztasági akciócsoport kapacitásbővítése: pilot jelleggel a GAMESZ-nál meglévő csoport létszámbővítése. A csoport folyamatosan ellenőrzi a kijelölt, fokozott igénybevételnek kitett helyszíneket (a továbbiakban: kiemelt helyszínek) és szükség esetén takarít, illetve csökkenti a hulladékgyűjtőkben lévő hulladék mennyiségét, hosszabb távon ajánlatok és megrendelés alapján.

A helyszínek: Szentháromság tér, Dísz tér, Tóth Árpád sétány, rakpartok, Gellérthegyi vízesés környéke.

Megoldás: pilot jelleggel költségek átcsoportosításával a GAMESZ megvalósításában, hosszabb távon ajánlatok és számítások alapján vagy a GAMESZ-től, vagy a BKM-től történt megrendeléssel valósítható meg.

Határidő: 2023. októberi képviselő-testületi ülés

Becsült humánerőforrás-igény: GAMESZ megvalósítás esetén 6-8 fő.

I. 5. Köztisztasággal kapcsolatos problémák azonnali bejelentésére célzott új „zöld” hívószámot hozunk létre, ezen a számon lehet jelezni az azonnal beavatkozások szükségességét. A kezelő telefonkapcsolatban áll a köztisztasági akciócsoport vezetőjével, akinek továbbítani tudja a bejelentett címet. (A „zöld” számos telefont kezelheti a csoport vezetője is.)

Az intézkedés költség- és humánerőforrás hozzárendelését igényli.

II. Hatósági eszközök

II. 1. Célzott hatósági ellenőrzés: a vendéglátóhelyek környékének fokozott ellenőrzése, illetve általános, az egész területre kiterjedő ellenőrzéseket vezetünk be. A lakóházak, intézmények kötelesek az ingatlanuk előtti-melletti járdát takarítani, síkosságmentesíteni. Ennek ellenőrzése fontos, a kötelesség teljesítésének elmaradása esetén - a fokozatosság elve szerinti - a szankcionálás a feladat része.

Humánerőforrás igénye van.

III. Szemléletformálás

III.1. Közterületi – arculatnak, műemlékvédelmi környezetnek megfelelő – több nyelvű táblák kihelyezése, melyen a felirat köszönti a látogatót és kéri, hogy vigyázzon a környezetre, a tisztaságra. Javasolt nyelvek: magyar, angol, megfontolandó további nyelvek használata. A Városüzemeltetési és Beruházási Iroda a Főépítészeti Irodával együtt valósíthatja meg.

Költsége alacsony, humánerőforrás igénye nincs.

III. 2. Óvodai, általános és középiskolai szemléletformáló programok kidolgozása, látogatások megszervezése hulladékhasznosító helyszínekre, a BKM Köztisztasági Múzeumának látogatására. Ezen a területen aktív civil szervezetek felkutatása és megbízása programok megvalósítására. Budapesti civil szervezetek számára pályázat kiírása, amely során a programelemek megvalósítására módszertant kell a pályázó szervezeteknek beadni.

Pénzügyi fedezetre költségvetési forrás biztosítandó.

IV. Lakosság intenzív bevonása

IV. 1. Kérdőív összeállítása, amelyben a lakosság véleményét lehet becsatornázni a köztisztasági intézkedésekkel kapcsolatban. A kérdőív összeállítása a Polgármesteri Hivatal munkatársainak bevonásával készül, az Önkormányzat honlapján online tölthető ki. Intézményekbe kihelyezett nyomtatott kérdőíves lekérdezésről költség-haszon elemzés után születik döntés.

Költségvetési forrást nem igényel.

IV. 2. Budavári Köztisztasági Nap hagyományának megteremtése. Több alkalommal évente ezeken a napokon a lakosság széles körű bevonásával lakóhelyük környékét tisztítanak meg. Az Önkormányzat különböző, kis értékű segédeszközzel támogatja az akciót, a Polgármesteri Hivatal két-három munkatársa és a GAMESZ bevonásával kerül megszervezésre.

Pénzügyi fedezetre költségvetési forrás biztosítandó.

IV. 3. Védnökség/örökbefogadás akció megszervezésével egy-egy kisebb terület folyamatos karbantartása, tisztítása történik meg. Pályázat írható ki takarítóeszközök, tisztítóeszközök beszerzésére szándéknyilatkozatot tevő, kötelezettséget vállal csoportok számára. Humánerőforrás-igény: pályázatkezelő munkatárs bevonása rész munkaidőben, GAMESZ, Polgármesteri Hivatal állományából.

„Ilyen volt – ilyen lett” pályázat/verseny kiírása a védnökséggel összekötve, ahol társadalmi zsűri értékeli a közösségek megvalósult pályázatát.

Pénzügyi fedezetre költségvetési forrás biztosítandó.

V. Kommunikáció

V. 1. Gyakran ismételt kérdések összeállítása, amelyben társasházak jogairól, kötelességeiről, fenntartható tisztasági praktikákról esik szó hétköznapi nyelven. A kiadvány elérhető online formában az Önkormányzat Zöld Budavár aloldalán, illetve korlátozott példányszámban kinyomtatva olyan pontokon, ahol sokak számára

elérhető. Posztereken kifüggeszthető formában orvosi rendelőben, óvodai, iskola falújságon kihelyezésre kerülhet. A kiadvány összeállítását szakmai civil szervezetek bevonásával a Polgármesteri Hivatal környezetvédelmi tudással rendelkező munkatársai készítik.

Pénzügyi fedezetre költségvetési forrás biztosítandó.

V. 2. Az Önkormányzat Zöld Budavár aloldalán tematikus hírek megjelentetése jó példákról, környezetbarát tisztítószerekről. A Polgármesteri Hivatal munkatársak közreműködésével készül. Várnegyed újság több számában, hírlevélben figyelemfelkeltő cikk/hír megjelentetése.

Költségvetési forrást nem igényel.

VI. Egyeztetések

Rendszeres szakmai egyeztetések a köztisztaságot fenntartó szakmai szervezetek képviselőivel, területi vezetőivel a tapasztalatokról, a hatékonyabbá tehető eszközökről, a javítható módszerekről. A Polgármesteri Hivatal munkatársai közreműködésével készül.

Költségvetési forrást nem igényel.